

СЛОВАЗЛУЧЭННЕ. ТЫПЫ СКАЗАЎ

Першы ўзровень

Частка А

А1. Адзначце словазлучэнні:

- 1) клапаціцца пра бацькоў;
- 2) прыйшла вясна;
- 3) самы высокі;
- 4) буду чытаць;
- 5) сонечны дзень.

А2. Адзначце словазлучэнні з галоўным словам назоўнікам:

- 1) старэйшы за брата;
- 2) прылёт птушак;
- 3) ісці не спяшаючыся;
- 4) новы будынак;
- 5) другі ад пачатку.

А3. Адзначце словазлучэнні з азначальнымі адносінамі:

- 1) прыехаць увечары;
- 2) заўважыць памылку;
- 3) сумленныя адносіны;
- 4) шчаслівая ўсмешка;
- 5) спыніцца ад нечаканасці.

А4. Адзначце словазлучэнні з дапасаваннем:

- 1) два агеньчыкі;
- 2) шэсць дамоў;
- 3) свой голас;
- 4) першы рад;
- 5) апошнія навіны.

А5. Адзначце слічныя сказы:

- 1) Дзень выдаўся пагодны, яркі.
- 2) Як цікава ча Дзвіне!
- 3) Хіба магчыма вяртацца назад?!
- 4) Ці магчыма хто бачыць жыццё ў колерах?
- 5) Няхай квітнее мая Айчына!

А6. Адзначце поўныя сказы:

- 1) Шум узбунтаванай ракі выклікаў у Алёшы захапленне.
- 2) У кожнага – свае надзеі.
- 3) Крынічку Петрык ведаў здаўна.
- 4) У полі цішыня.
- 5) Відаць было ўсё: і раку, і кручы берага, і зарэчча.

А7. Адзначце простыя сказы:

- 1) Рыгор дастаў з кішэні камертон, ударыў па ім, паднёс да вуха.
- 2) Толькі жаўранак спявае ды ветрык паціху шаптае.
- 3) Клікнуць хацелася – голас замёр.
- 4) І двор, і дарога – усё занесена снегам.
- 5) Да мяне раптоўна, бачу, падыходзіць настаўнік.

Частка В

В1. Знайдзіце ў словазлучэнні галоўнае слова і запішыце.

чацвёрты месяц

В2. Вызначце тып сказа паводле мэты паведамлення і запішыце.

Усё лепшае ў жыцці параўноўваецца з вясною.

Другі ўзровень

Частка А

А1. Адзначце іменныя словазлучэнні:

- 1) захапляючыся прозай;
- 2) густы лес;
- 3) другі ад сцежкі;
- 4) блізка ад ракі;
- 5) нехта новы.

А2. Адзначце словазлучэнні з галоўным словам дзеясловам:

- 1) рыхтавацца да экзаменаў;
- 2) абмытая росамі;
- 3) узаранае поле;
- 4) падняўшыся ад зямлі;
- 5) далёка ў полі.

А3. Адзначце словазлучэнні з акалічнаснымі адносінамі:

- 1) чысты заўсёды;
- 2) разважаць пра падзеі;
- 3) гатовы да спаборніцтваў;
- 4) напісаць двойчы;
- 5) пяцігадовы хлопчык.

А4. Адзначце словазлучэнні з кіраваннем:

- 1) нашы дасягненні;
- 2) сёмы ад пачатку;
- 3) хтосьці з нас;
- 4) вярнуцца на досвітку;
- 5) не горш за папярэднікаў.

А5. Адзначце апавядальныя сказы:

- 1) Запомніце гэты куток летняга лесу.
- 2) У беларускай паэзіі традыцыю гукатворчасці прадоўжыў Алесь Разанаў.
- 3) Хіба можна заўважыць усе змены ў прыродзе?
- 4) Спачатку на небе з'явілася невялікая хмарка.
- 5) Няхай пральцеца дождж-дабрасей.

A6. Адзначце ўскладненыя сказы:

- 1) Творчасць Максіма Гарэцкага, як мы ведаем, шмагранная.
- 2) Анатоль Грачанікаў уваходзіў у літаратуру на хвалі пасляваеннага пакалення.

3) Ты заўсёды ў нашых сэрцах, родны край!

4) Вучыцца любіць Беларусь трэба ў Караткевіча.

5) Пахі ляснага долу былі ў суладдзі з нязыркім сонцам.

A7. Адзначце аднастаўныя сказы:

1) Пайшлі агародамі, напрасткі.

2) Ні пытанняў, ні адказаў.

3) Пластыка зямных формаў, выразныя і велічныя контуры захаплялі.

4) Усё ж поўдзень ёсць поўдзень.

5) Навуку за плячыма не носяць.

Частка В

B1. Вызначце тып словазлучэння паводле сінтаксічнай сувязі паміж кампанентамі і запішыце.

недзе далёка

□□□□□□□□□□

B2. Вызначце тып сказа па колькасці граматычных саставаў і запішыце.

Рэшту дарогі ішлі ўскрай лесу.

□□□□□□□□□□

Трэці ўзровень

Частка А

A1. Адзначце простыя словазлучэнні:

1) дзяўчына з блакітнымі вачамі;

2) больш вядомы твор;

3) наш новы настаўнік;

4) жыць душа ў душу;

5) з цеплынёй успамінаць сустрэчу.

A2. Адзначце словазлучэнні з галоўным словам лічэбнікам:

1) адны сані;

2) пяці алоўкаў;

3) пяць алоўкаў;

4) сорок чатыры клёны;

5) тры шостыя насельніцтва.

A3. Адзначце несвабодныя словазлучэнні (непадзельныя сінтаксічныя адзінствы):

1) поспехі ў вучобе;

2) чатыры сталы;

- 3) дарога ў горад;
- 4) здольны да навукі;
- 5) многа сшыткаў.

A4. Адзначце словазлучэнні з прымыканнем:

- 1) дом з кветкамі;
- 2) бегчы без аглядкі;
- 3) указальнік перад вёскай;
- 4) жыць на віду;
- 5) рабіць па шчырасці.

A5. Адзначце адмоўныя сказы:

- 1) А ўвечары ніякага шуму.
- 2) Я не ўмеў не давяраць сяброўскім словам.
- 3) Няма шчасця ў няволі.
- 4) Нельга не думаць пра будучыню.
- 5) Як не парадавацца цёпламу вечару!

A6. Адзначце развітыя сказы:

- 1) Ён быў адзін.
- 2) Раніцай я выйшаў з каюты.
- 3) Тры дзяўчыны.
- 4) Сяброўка з падарункам.
- 5) Маці пачала збірацца.

A7. Адзначце двухсастаўныя сказы:

- 1) Залатая восень.
- 2) Лега цёплае.
- 3) Па арэшніку смех.
- 4) Трэба дома бываць часцей!
- 5) На полі – залатыя званы каласоў.

Частка В

B1. Перакладзіце словазлучэнне на беларускую мову і запішыце.

обращаться по всем вопросам

□□□□□□□□□□

B2. Вызначце тып сказа па паўнаце/непаўнаце і запішыце.

Сіні ранак.

□□□□□□□□□□

Таццяна Старасценка